

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет педагогічний

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

«СОЦІАЛЬНА РОБОТА З ПРОТИДІЇ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма “Соціальна робота”

Спеціальність І 10- Соціальна робота та консультування

.....Галузь знань І – Охорона здоров’я та соціальне забезпечення

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “26”серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Соціальна робота з протидії торгівлі людьми
Викладач (-і)	кандидат педагогічних наук, доцент Лемко Г.І.
Контактний телефон викладача	0982278480
E-mail викладача	halyna.lemko@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	відповідно до графіку індивідуальних консультацій, що розміщений на інформаційному стенді кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи
2. Анотація до навчальної дисципліни	
«Соціальна робота з протидії торгівлі людьми» – складова блоку вибіркових компонентів професійної підготовки здобувачів, майбутніх соціальних працівників. Дисципліна вивчається студентами спеціальності «Соціальна робота» на третьому курсі, у шостому семестрі. Опанування даного курсу дозволить ознайомитись студентам з основними теоретичними положеннями курсу, особливостями роботи з особами, які потерпіли від торгівлі людьми, проінформувати про вітчизняний та зарубіжний досвід подолання проблеми, надасть можливість аналізувати і впроваджувати профілактичну, реабілітаційну роботи та вироблення практичних умінь і навичок допомоги жертвам такого негативного явища. Курс передбачає як теоретичні, так і практичні заняття, спрямовані на розвиток професійних навичок для ефективного вирішення соціальних проблем.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Мета вивчення навчальної дисципліни полягає в ознайомленні студентів із особливостями явища торгівлі людьми, його історико-соціальним підґрунтям, можливостями й методами протидії йому; формуванні навичок проведення профілактичної роботи по запобіганню торгівлі людьми, індивідуальної роботи з потерпілими, роботи з сім'ями потерпілих та роботи у громаді; оволодінні практичними навичками надання допомоги, реабілітації та реінтеграції потерпілих осіб. Основні цілі вивчення навчальної дисципліни: – ознайомити із поняттям торгівлі людьми, підходами до визначення явища; – дати уявлення про особливості торгівлі людьми; – ознайомити із загальними принципами практики соціальної роботи з особами, які постраждали від торгівлі людьми; – розглянути вітчизняний та зарубіжний досвід роботи з особами, які постраждали від торгівлі людьми; – ознайомити з нормативно-правовою базою щодо соціальної роботи з особами, які постраждали від торгівлі людьми; – навчити розпізнавати постраждалих від торгівлі осіб, виявляти наслідки торгівлі людьми, відрізняти злочини, пов'язані з торгівлею людьми від не врегульованої міграції, трудової експлуатації, та контрабанди людей; – сформувані навички проведення превентивної роботи, індивідуальної, групової та реабілітаційної роботи з особами, потерпілими від торгівлі людьми, а також роботи з сім'ями постраждалих.	

4. Програмні компетентності та результати навчання					
ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського демократичного суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.					
ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.					
ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.					
СК-9. Здатність оцінювати соціальні проблеми, потреби, особливості та ресурси клієнтів, в тому числі на етапі раннього втручання.					
СК-11. Здатність до надання допомоги та підтримки клієнтам із врахуванням індивідуальних потреб, вікових відмінностей, гендерних, етнічних та інших особливостей, в тому числі на етапі раннього втручання.					
СК-20. Здатність до сприяння підвищенню добробуту і соціального захисту осіб, здійснення соціальної допомоги та надання підтримки тим, хто перебуває у складних життєвих обставинах.					
СК-21. Здатність проводити інформаційно-роз'яснювальну роботу в межах соціальної роботи у громаді, в тому числі щодо надання соціальних послуг.					
РН 1. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних завдань і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами.					
РН 5. Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки.					
РН 22. Демонструвати уміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.					
5. Організація навчання					
Обсяг навчальної дисципліни					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
лекції			12		
семінарські заняття / практичні / лабораторні			18		
самостійна робота			60		
Ознаки навчальної дисципліни					
Семестр	Спеціальність		Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий	
шостий	Соціальна робота та консультування		третій	вибірковий	
Тематика навчальної дисципліни					
Тема			кількість годин		
			лекції	заняття	сам. ро. б.
Тема 1. Окреслення проблеми торгівлі людьми в Україні та світі			2	2	6
Тема 2. Процес торгівлі людьми та індивідуальні наслідки торгівлі людьми			2	2	6
Тема 3. Діяльність державних структур, неурядових та міжнародних організацій щодо протидії торгівлі людьми			2	2	6

Тема 4. Процеси реінтеграції жертв торгівлі людьми в Україні	2	2	6
Тема 5. Прояви стигматизації жертв торгівлі людьми в Україні	2	2	6
Тема 6. Профілактика торгівлі людьми	2	2	6
Тема 7. Комунікативні стратегії щодо протидії торгівлі людьми		2	8
Тема 8. Інформаційно-просвітницька робота з протидії торгівлі людьми		2	8
Тема 9. Форми та методи роботи в інформаційно-просвітницьких кампаніях з протидії торгівлі людьми		2	8
ЗАГ.:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<table><tr><th rowspan="2">Рейтинговий показник</th><th rowspan="2">Оцінка ECTS</th><th colspan="2">Оцінка у національній шкалі</th></tr><tr><th>Екзамен, диф.залік, курс роб.(проект), практика</th><th>Залік</th></tr><tr><td>90-100</td><td>A (відмінно)</td><td>Відмінно</td><td rowspan="5">Зараховано</td></tr><tr><td>82-89</td><td>B (добре)</td><td rowspan="2">Добре</td></tr><tr><td>75-81</td><td>C (добре)</td></tr><tr><td>64-74</td><td>D (задовільно)</td><td rowspan="2">Задовільно</td></tr><tr><td>60-63</td><td>E (задовільно)</td></tr><tr><td>35-59</td><td>FX (незадовільно) з можливістю повторного складання</td><td rowspan="2">Незадовільно</td><td rowspan="2">Незараховано</td></tr><tr><td>1-34</td><td>F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням</td></tr></table>	Рейтинговий показник	Оцінка ECTS	Оцінка у національній шкалі		Екзамен, диф.залік, курс роб.(проект), практика	Залік	90-100	A (відмінно)	Відмінно	Зараховано	82-89	B (добре)	Добре	75-81	C (добре)	64-74	D (задовільно)	Задовільно	60-63	E (задовільно)	35-59	FX (незадовільно) з можливістю повторного складання	Незадовільно	Незараховано	1-34	F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням
Рейтинговий показник	Оцінка ECTS			Оцінка у національній шкалі																							
		Екзамен, диф.залік, курс роб.(проект), практика	Залік																								
90-100	A (відмінно)	Відмінно	Зараховано																								
82-89	B (добре)	Добре																									
75-81	C (добре)																										
64-74	D (задовільно)	Задовільно																									
60-63	E (задовільно)																										
35-59	FX (незадовільно) з можливістю повторного складання	Незадовільно	Незараховано																								
1-34	F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням																										
Вимоги до письмових робіт	З урахуванням Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти в університеті https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf Вид контролю – залік. Максимальна оцінка – 100 балів, з них – 45 балів за семінарські заняття, 45 балів – за контрольну роботу та 10 балів – самостійну роботу. Враховуються результати неформальної освіти – сертифіковані онлайн-курси, тематика яких відповідає змісту дисципліни, на освітніх платформах Coursera, Prometheus, EdEra та інших (положення ПНУ про неформальну освіту). Оцінювання здійснюється відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті																										

	Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 6) (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.); Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 309 від 19.05.2023 р.)
Семінарські заняття	Пропущенні практичні заняття здобувач відпрацьовує індивідуально, виконуючи передбачену у плані лекційного чи практичного заняття роботу. Для цього використовується: - усне опитування; - тестування; - перевірка творчих завдань; - захист презентацій; - перевірка виконаної, передбаченої програмою курсу, самостійної роботи. Якщо здобувач не ліквідував заборгованість та не набрав мінімальну кількість балів (25 балів) він може бути рекомендований на повторне вивчення даної освітньої компоненти.
Умови допуску до підсумкового контролю	Допуском до заліку є відвідування здобувачем більше 50% практичних занять, написання контрольної роботи, пройдене тестування на платформі дистанційного навчання, виконання завдань самостійної роботи. Умови допуску до підсумкового контролю передбачають дотримання Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника: https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/05/poriadok-orh-anizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf
Підсумковий контроль	Підсумковий контроль знань здобувачів із курсу здійснюється у формі комп'ютерного тестування. Форма контролю – залік. Навчальний матеріал з освітньої компоненти вважається засвоєним, якщо здобувач у сумі набрав 50 і більше балів за 100-бальною шкалою. Якщо здобувач не ліквідував заборгованість та не набрав мінімальну кількість балів (50 балів) він може бути рекомендований на повторний курс з вивчення даної дисципліни. https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/05/polozhennia-pro-povtorne-vyvchennia-dystsyplin-kredytiv-ects-v-umovakh-ects.pdf
7. Політика навчальної дисципліни	
Академічна доброчесність: не припустимі плагіат та списування. Обов'язкове виконання всіх поставлених завдань.	

Викладання курсу базується на активній взаємодії зі здобувачем та політиці академічної доброчесності.

Загальні морально-етичні принципи, правила поведінки, академічну доброчесність учасників освітнього процесу Прикарпатського національного університету, регламентує низка нормативних документів, а саме:

Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція).

Положення про запобігання академічному плагиату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/11/34-06_2022-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-ta-inshym-porushenniam-akademichnoi-dobrochesnosti-1.pdf

Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”.

Ознайомитися з переліченими положеннями та документами можна за адресою:

<https://pnu.edu.ua/polozhennia-pro-zapobihannia-plahiatu/>

Відвідування занять: лекційні заняття студентом не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу є обов’язковим.

Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентують:

Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

<https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf>

Положення про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника

https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.44_2022-polozhennia-pro-poriadok-navchannia-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-za-indyvidualnym-hrafikom-u-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylia-stefanyka.pdf

Несвоєчасне виконання завдань передбачає дотримання студентом усіх вимог щодо їх самостійного опрацювання

https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.44_2022-polozhennia-pro-poriadok-navchannia-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-za-indyvidualnym-hrafikom-u-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylia-stefanyka.pdf

Навчання передбачає високий рівень пізнавальної активності, ініціативності, дотримання норм та правил професійної етики майбутніх фахівців.

Неформальна освіта: Враховуються результати неформальної освіти – сертифіковані онлайн-курси на освітніх платформах Coursera, Prometheus, EdEra.

Можливість зарахування неформальної освіти регламентує Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника Ознайомитися з положеннями можна за адресою:

https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylia-stefanyka.pdf

Додаткові бали отримують здобувачі, які приймали активну участь у науково- дослідній роботі (конференції, студентські наукові гуртки та проблемні групи, підготовка публікацій тощо) за тематикою дисципліни.

Ознайомитися з положеннями можна за адресою:
<https://efund.pnu.edu.ua/3-3-prava-zdobuvachiv/>

8. Рекомендована література

1. Бочковий О. Віртуальні сподівання реальних результатів у інформаційно-аналітичному забезпеченні діяльності підрозділів кримінальної поліції України. Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності підрозділів кримінальної поліції: зб. наук. ст. за матер. Всеукр. наук.-практ. семінару (м. Львів, 23 берез. 2018 р.). Львів: ЛьвДУВС, 2018. С. 33–40.
2. Криміналістика: навч. посіб. / за ред. Є. В. Пряхіна. Київ: Атіка, 2012. 496 с. Чігер В. Кримінальна відповідальність за торгівлю людьми. Кримінальне право. 2019. № 5. С. 266–269.
3. Монастирська Є. Діяльність міжнародних неурядових організацій із протидії торгівлі людьми. Вісник Львівського університету. Серія: Філософсько-політологічні науки. 2018. Вип. 16. С. 30–173
4. Протидія торгівлі людьми, вчиненої з метою експлуатації праці: науково-практичний посібник. URL: http://iom.org.ua/sites/default/files/protidiya_torgivli_lyudmi-print.pdf.
5. Рудий Т., Зачек О., Кулешник Я. До питання захисту спеціалізованих комп'ютерних мереж підрозділів Національної поліції України, які використовуються у протидії торгівлі людьми. Експлуатація як складова торгівлі людьми: виміри, тенденції та шляхи протидії: збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції (6–7 червня 2019 року). Львів: ЛьвДУВС, 2019. С. 120–124.
6. Торгівля людьми як соціальна проблема в Україні: інформ.- метод. посіб. Житомир. 2019. С. 19
7. Торгівля людьми. Основні поняття та види експлуатації. URL: <https://www.msp.gov.ua/news/16082.html?PrintVersion>

**Викладач _Лемко Г.І., доцент кафедри
соціальної педагогіки та соціальної роботи**